

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 16 februari 2023
(OR. en)

6043/1/23
REV 1

MI 80
COMPET 77
IND 36

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Concurrentievermogen en productiviteit op lange termijn - De interne markt wordt 30 en wat daarna? - Oriënterend debat

Voor de delegaties gaat hierbij de nota van het voorzitterschap voor het oriënterend debat over concurrentievermogen en productiviteit op lange termijn – De interne markt wordt 30 en wat daarna?

Nota van het voorzitterschap: Concurrentievermogen en productiviteit op lange termijn – De interne markt wordt 30 en wat daarna? (oriënterend debat Raad Concurrentievermogen, 2 maart 2023)

De kracht, weerbaarheid en mondiale positie van Europa hangen af van onze economische productiviteit en het concurrentievermogen van onze economie. Wat dat betreft is het gunstig dat het Europese bedrijfsleven op een open, EU-brede markt opereert die wordt gekenmerkt door werkelijke concurrentie, concurrerende energieprijzen, stabiele regelgeving, innovatie en toegang tot kapitaal, en met volle toegang tot de wereldmarkt. De interne markt biedt Europese bedrijven een grootschalige thuismarkt vanwaaruit ze wereldwijd kunnen groeien en concurreren, wat de afgelopen dertig jaar ook gebeurd is.

De laatste jaren kampt de Europese economie echter met grote uitdagingen. Door COVID-19, inflatie, hoge energieprijzen en de onwettige invasie in Oekraïne door Rusland opereert het Europese bedrijfsleven nu in een drastisch andere omgeving. Daarnaast zijn door de toegenomen geo-economische concurrentie mondiaal de marktgebaseerde beginselen verwaterd. Dat de EU in deze constellatie optreden moet, is door de Europese Raad onderstreept in zijn conclusies van 15 december 2022 en 9-10 februari 2023. Op 1 februari 2023 presenteerde de Commissie het "Industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk". Met dit plan moet een gunstig klimaat worden geschapen voor de opschaling van de Europese productiecapaciteit van de nettonultechnologieën en -producten die nodig zijn ter verwezenlijking van de ambitieuze EU-klimaatdoelstellingen.

Europa moet niet alleen een traject naar broeikasgasneutraliteit uitstippelen en op de kortetermijnbehoeften van bedrijven inspelen, maar tevens de economische uitdagingen op lange termijn ter hand nemen. In december 2022 benadrukte de Europese Raad dat de EU specifiek de groei- en innovatiekloof tussen Europa en zijn mondiale concurrenten moet aanpakken. Ook verzocht de Europese Raad bij die gelegenheid de Commissie een strategie op te stellen ter stimulering van het concurrentievermogen en de productiviteit. Die conclusie werd op 9 februari herhaald, en op 23-24 maart 2023 bespreekt de Europese Raad dit onderwerp andermaal.

In maart 2023 brengt de Commissie de mededeling "30 jaar eengemaakte markt" uit om het dertigjarig bestaan van de eengemaakte markt te markeren. Samen met het jaarverslag over de eengemaakte markt 2023 en het scorebord van de eengemaakte markt zal de mededeling laten zien hoe belangrijk de eengemaakte markt is, en wat nodig is om ze sterker te maken.

Het is de verwachting dat deze initiatieven de EU een solide basis zullen geven om concurrentiekrachtiger te worden met een veerkrachtigere economie.

Een Europees model voor concurrentievermogen op lange termijn

Om de productiviteit en de groei weer op het goede spoor te krijgen, is er een Europees langetermijnmodel voor concurrentievermogen nodig – een resoluut plan om het concurrentievermogen van de EU te vergroten.

De viering van het dertigjarig bestaan van de interne markt is een logisch uitgangspunt voor een debat over het hoe en wat van een dergelijk plan. Ook de komende dertig jaar moet de eengemaakte markt een sterke motor voor banen, ondernemerschap, groene transitie en duurzame groei zijn. Uit analyses blijkt dat wanneer de eengemaakte markt volledig zou functioneren de EU elk jaar door de bank genomen een 12 % hoger bbp zou kunnen genereren. We mogen deze kans niet verspillen.

Een alomvattende Europese strategie voor productiviteit en concurrentievermogen heeft echter betrekking op meer dan dat alleen. Zo'n strategie moet alle relevante beleidsterreinen omvatten die bepalend zijn voor de productiviteit en het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven op de wereldmarkt. Logischerwijze bouwt zo'n strategie voort op de kernwaarden en specifieke kenmerken van ons economisch model: markteconomie, openheid, innovatie, duurzaamheid, gezondheids- en milieubescherming en een goed ondernemingsklimaat. En nu de wereldwijde vraag naar producten en diensten zonder fossiele brandstoffen toeneemt, vormen de klimaattransitie en de toegang tot betaalbare fossielvrije energie de basis voor het concurrentievermogen op lange termijn. De EU loopt al voorop in de klimaattransitie en moet dat uitbuiten om marktleider op het gebied van groene technologieën te worden. Uiteindelijk zullen factoren als deze bepalen waar ondernemingen zich vestigen en waar de toekomstige economische groei plaatsvindt.

Hieronder volgt een aantal suggesties voor de pijlers van een Europees model voor concurrentievermogen op lange termijn:

- *De beginselen van onze markteconomie hooghouden en de eengemaakte markt verdiepen*

De best mogelijke voorwaarden blijven scheppen voor een gezonde en open economie op basis van daadwerkelijke mededinging, particuliere investeringen, vrij verkeer en een krachtige industrie-politiek ten dienste van de groene en digitale transitie. Het acquis inzake de eengemaakte markt moet krachtiger worden gehandhaafd en versnippering moet worden vermeden.

- *Strategische openheid ten dienste van de wereldwijde vrijhandel*

Een hogere productiviteit en een veerkrachtigere economie gaan hand in hand met inspanningen ter vergroting van onze handelsmogelijkheden en partnerschappen. Om nieuwe strategische markten te kunnen openen en om de toegang tot kritieke inputs in de hele waardeketen te kunnen veiligstellen, is handelspolitiek van cruciaal belang.

- *Betere regelgeving ten behoeve van hogere productiviteit.*

Een samenhangend regelgevingskader op basis van hoogwaardige effectbeoordelingen, raadplegingen en evaluaties. Onnodige regeldruk moet worden aangepakt. De toezegging van voorzitter Von der Leyen dat alle wetgevingsvoorstellen een concurrentievermogenstoets moeten doorstaan en dat die mogelijke onevenredige gevolgen voor kmo's moeten aanpakken, maakt deel uit van deze puzzel.

- *Innovatie*

Een groter concurrentievermogen staat of valt met innovatie, niet in de laatste plaats op het vlak van de technologieën en producten die nodig zijn om de ambitieuze Europese klimaatdoelstellingen uit te voeren. De innovatie in de EU kan bij uitstek worden gestimuleerd met O&O-uitgaven, infrastructuur voor de uitwisseling van onderzoeksresultaten, en bescherming van intellectuele-eigendomsrechten.

– *Een concurrerende en zekere energievoorziening*

Toegang tot concurrerende fossielvrije energie en elektriciteit is van cruciaal belang om een groene en digitale transitie met duurzaam concurrentievermogen mogelijk te maken. Er moet worden gewaakt voor onnodige regelgeving om zoveel mogelijk te voorkomen dat kapitaalinvesteringen in een robuust energiesysteem worden teruggebracht.

De ministers wordt verzocht op 2 maart 2023 in de Raad Concurrentievermogen van gedachten te wisselen over de volgende onderwerpen:

1. Wat zijn volgens u, kijkend naar de komende strategie voor concurrentievermogen op lange termijn en de mededeling "30 jaar eengemaakte markt", de belangrijkste elementen en maatregelen waarmee de EU de komende decennia haar concurrentievermogen en productiviteit kan verbeteren?
2. Welke elementen en acties zijn cruciaal om bedrijven te stimuleren om te innoveren en in de EU te investeren?
